

พหุติกรรมการค้นเรื่องที่ผู้ับตรรายการและการค้นที่ขึ้นหนังสือ
ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

นางสาว รัตนา เติศสุกสว่าง

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-637-732-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**SUBJECT SEARCHING BEHAVIOR AT THE CARD CATALOG AND
AT THE SHELVES OF KING MONGKUT' S INSTITUTE
OF TECHNOLOGY LADKRABANG STUDENTS**

Miss Rattana Lertsuksawang

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science**

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974-637-732-9

รัตนา เลิศสุกสว่าง : พฤติกรรมการค้นคว้าโดยใช้อัตราการและพฤติกรรมการค้นคว้าที่ชั้นหนังสือ ของ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (SUBJECT SEARCHING BEHAVIOR AT THE CARD CATALOG AND AT THE SHELVES OF KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LARDKRABANG STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. นงลักษณ์ ไม่น่ายากิจ, 158 หน้า. ISBN 974-637-732-9.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการค้นคว้าโดยใช้อัตราการและพฤติกรรมการค้นคว้าที่ชั้นหนังสือ ในด้านลักษณะของคำที่ใช้ค้น ชั้นตอนการค้น เวลาที่ใช้ ปัญหาและอุปสรรค และพฤติกรรมการค้นคว้าโดยคำที่ชั้นหนังสือ ในด้านข้อมูลหน้ามาใช้ค้น ชั้นตอนการค้น เวลาที่ใช้ ปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษาศาสนาเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

วิธีการวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน ผลการวิจัยพบว่า ในการค้นคว้าโดยใช้อัตราการ นักศึกษาส่วนใหญ่ (53.34%) ใช้ศัพท์อิสระมากกว่าศัพท์ควบคุม นักศึกษาส่วนใหญ่ (52.64%) คิดคำค้นที่มีความหมายตรงกับเรื่องที่ต้องการค้น รองลงมาคิดคำค้นที่มีความหมายกว้างกว่าเรื่องที่ต้องการค้น (37.71%) ประเภทของหัวเรื่องที่ใช้ นักศึกษาส่วนใหญ่ (83.11%) ใช้หัวเรื่องใหญ่ นักศึกษาส่วนน้อย (16.89%) ใช้หัวเรื่องย่อย นักศึกษาค้นพบหนังสือที่ต้องการโดยเฉลี่ยคนละ 3.28 เล่ม นักศึกษาจำนวนสูงสุด 50 คน (33.33%) ใช้เวลาค้นต่ำกว่า 5 นาที ส่วนการค้นที่ชั้นหนังสือ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (74.65%) ใช้รายการชื่อหนังสือ รองลงมาใช้รายการเลขหมู่หนังสือ (52.05%) ในการเข้าถึงชั้นหนังสือพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (83.33%) ใช้การอ่านป้ายบอกหมวดหมู่ที่ชั้นหนังสือ รองลงมาใช้วิธีอ่านชื่อเรื่องของหนังสือ (51.33%) นักศึกษาส่วนใหญ่ (81.34%) พบหนังสือที่ต้องการและเลือกหนังสือไว้ใช้โดยเฉลี่ยคนละ 1.57 เล่ม โดยชื่อเรื่องของหนังสือที่เลือกส่วนใหญ่ (70.38%) เป็นชื่อเรื่องของหนังสือที่พบจากการใช้อัตราการ มีเพียงส่วนน้อย (29.16%) เป็นชื่อเรื่องของหนังสือที่เลือกจากการค้นที่ชั้นหนังสือ นักศึกษาส่วนใหญ่ (66.39%) เลือกหนังสือที่มีชื่อเรื่องตรงกับคำที่ใช้ค้นครั้งแรก นักศึกษาจำนวนสูงสุด 37 คน (24.66%) ใช้เวลาในการค้น 6-10 นาที ปัญหาและอุปสรรคในการค้นของนักศึกษาเป็นปัญหาด้านการจัดชั้นหนังสือ และการจัดเรียงหนังสือบนชั้น (31.13%) รองลงมาเป็นการใช้หัวเรื่อง (26.01%) นักศึกษาส่วนใหญ่ (68.66%) ประสบความสำเร็จในการค้นในระดับปานกลาง

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

##C C710507: MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD: SUBJECT SEARCHING BEHAVIOR / CARD CATALOG / BROWSING BEHAVIOR /

RATTANA LERTSUKSAWANG : SUBJECT SEARCHING BEHAVIOR AT THE CARD CATALOG AND AT THE SHELVES OF KING MONGKUT' S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LARDKRABANG STUDENTS. THESIS ADVISER : ASSIST. PROF. NONGLAK MINAIKIT, Ph.D. 158 pp. ISBN 974-637-732-9.

This research aims at studying subject search behavior of King Mongkut's Institute of Technology Lardkrabang students at the card catalog in terms of characteristics of words, steps, time, problems and obstacles and at the shelves in terms of bring to search data, steps, time, problems and obstacles.

The research was done by interviewing a sample group of 150 students. It was found that at the card catalog, 53.34% of the students used free terms rather than controlled vocabulary, 52.64% came up with words with the meanings equivalent to the subject matters of their search, and 37.71% found words with broader meanings than the subject matters of their search. In terms of headings, 83.11% of the students used main headings whereas 16.89% used sub-headings. Each student could find an average of 3.28 books needed. The highest number of fifty students (33.33%) spent less than five minutes in their search. At the shelves, it was found that 74.65% of the students used titles of books, 52.05% used classification numbers. In getting access to book-shelves, 83.33% read classification labels placed at the shelves, 51.33% read the book titles. 81.34% of the students found the books needed and chose them for use at an average of 1.57 books for each person. 70.38% of the titles of the books chosen were found through subject cards, whereas 29.16% were the title of the books searched through book-shelves. 66.39% of the students chose the book titles equivalent to the words used in their first search. The highest number of thirty-seven students (24.66%) spent 6-10 minutes in their search. Problems and obstacles in the students' search for books were related to how the shelves were arranged and how books were placed on the shelves (31.13%), and to the use of subject headings (26.01%). Most of the students (68.66%) were moderately successful in their search.

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ลายมือชื่อนิตดา (นิตดา) กนช
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา นิตดา กนช
ปีการศึกษา 2540ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไม่น่าบงกิจ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการวิจัยมาด้วยดีตลอด และผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านซึ่งได้กรุณาตรวจสอบและให้ข้อคิดเห็นในการแก้ไขงานวิจัยให้สมบูรณ์ขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณบรรณารักษ์ห้องสมุดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ให้ความร่วมมือและความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลงานวิจัย และขอขอบพระคุณบุคลากรทุกท่านของห้องสมุดประชาชน รำไพพรรณี สถาบันธุรกิจ ศคินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ความช่วยเหลือและกำลังใจในการทำวิจัย

ท้ายนี้ ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ไม่ได้กล่าวถึง ณ ที่นี้ ซึ่งได้ให้กำลังใจเสมอมาแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์	4
1.3 สมมติฐาน	4
1.4 ขอบเขต.....	5
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย	7
2 ปรัชญาแนวคิด	10
2.1 การค้นโดยใช้บัตรเรื่อง	10
2.2 การค้นเรื่องที่ชั้นหนังสือ	17
2.3 ข้อมูลสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	24
3 วิธีดำเนินการวิจัย	29
3.1 สมมติฐาน	29
3.2 ตัวแปร	29
3.3 กลุ่มตัวอย่าง	29
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
3.5 การทดสอบเครื่องมือ	31
3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
4.1 ข้อมูลนักศึกษาและวัตถุประสงค์ในการค้น	35
4.2 การค้นโดยใช้บัตรเรื่อง	38
4.3 การค้นที่ชั้นหนังสือ	58
4.4 ปัญหาและอุปสรรคในการค้น	70
4.5 ความสำเร็จในการค้นและข้อเสนอแนะ	73
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	76
5.1 สรุปผลการวิจัย	77
5.2 อภิปรายผล	84
5.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	89
5.4 การนำผลงานวิจัยไปปฏิบัติ	90
5.5 ข้อเสนอแนะในกาวิจัยครั้งต่อไป	91
รายการอ้างอิง	92
ภาคผนวก	96
ภาคผนวก ก	96
ภาคผนวก ข	101
ประวัติผู้วิจัย	158

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะที่สังกัดและระดับการศึกษา.....	36
2 วัตถุประสงค์ในการค้นเรื่องของนักศึกษา จำแนกตามคณะที่สังกัดและระดับการ..... ศึกษา	37
3 เรื่องที่ต้องการค้น	39
4 ลักษณะของคำแรกที่ใช้ค้น	42
5 การคิดคำค้นเรื่อง	44
5.1 การคิดคำที่ใช้ค้นที่มีความหมายตรงกันกับเรื่องที่ต้องการ	45
5.2 การคิดคำที่ใช้ค้นที่มีความหมายกว้างกว่าเรื่องที่ต้องการ	47
5.3 การคิดคำที่ใช้ค้นที่มีความหมายแคบกว่าเรื่องที่ต้องการ	49
6 ประเภทของหัวเรื่องที่ใช้ของนักศึกษา	51
7 จำนวนหนังสือที่พบจากการค้นโดยใช้บัตรเรื่อง	53
7.1 จำนวนหนังสือที่พบ จำแนกตามพิสัย	55
8 คำที่ใช้ค้นครั้งแรกกับชื่อเรื่องของหนังสือที่พบจากการใช้บัตรเรื่อง	57
9 เวลาที่ใช้ในการค้นโดยบัตรเรื่อง	58
10 รายการจากบัตรเรื่องที่นักศึกษาใช้ จำแนกตามคณะที่สังกัดและระดับการศึกษา	59
11 วิธีที่นักศึกษาใช้ในการเข้าถึงที่ชั้นหนังสือ	61
12 ผลการค้นหาหนังสือจากการค้นที่ชั้นหนังสือ	62
13 จำนวนที่พบและจำนวนหนังสือที่เลือกจากการค้นที่ชั้นหนังสือ	64
14 คำที่ใช้ค้นครั้งแรกกับชื่อเรื่องของหนังสือที่พบจากการค้นที่ชั้นหนังสือ	66
15 พฤติกรรมที่นักศึกษาปฏิบัติเมื่อไม่พบหนังสือ	68
16 เวลาที่ใช้ในการค้นที่ชั้นหนังสือ	69
17 ปัญหาและอุปสรรคในการค้น	71
18 ระดับความสำเร็จในการค้นเรื่องของนักศึกษา	74